

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Ing. E. V.**, bývajúcej v B., B. X., zastúpenej JUDr. E. S., advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v D., proti žalovanej **S., s.r.o.**, so sídlom v B., zastúpenej JUDr. A. B., advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v B., **o zaplatenie 38 338,73 eur (1 154 992,30 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15 C 158/2002, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. mája 2009, sp. zn. 4 Co 495/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanej trovy dovolacieho konania 506,52 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia k rukám JUDr. A. B., advokáta so sídlom Advokátskej kancelárie v B.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 23. augusta 2007 č.k. 15 C 158/2002-277 zamietol žalobu o zaplatenie sumy 1 154 992,30 Sk s príslušenstvom titulom neuhradených pracovných odmien v zmysle platnej kolektívnej zmluvy žalovanej na rok 2000 – 2001 a Zmluvy o mzdových podmienkach z 13. júna 2001 ako aj príslušných príslubov žalovanej. Žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 113 300 Sk k rukám právneho zástupcu žalovanej do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Dospel k záveru, že žalobkyni nevznikol nárok na odmeny, a to bez ohľadu na skutočnosť, či odmeny jej boli priznané vtedajšou konateľkou spoločnosti krátko pred jej odvolaním z funkcie konateľky (dňa 30. júla 2001) vzhľadom na formu priznania odmeny (list bez adresáta, bez evidenčného čísla a pod.). Vychádzal z čl. 4 Zmluvy o mzdových podmienkach uzavretých medzi

žalobkyňou a žalovanou, podľa ktorého mimoriadne odmeny museli byť vypísané vopred, a to formou dodatku k Zmluve o mzdových podmienkach. Uvedený písomný dodatok k zmluve žalobkyňa nepredložila z dôvodu jeho neexistencie, preto jej za tzv. „Cyperskú otázku“ nevznikol právny nárok na priznanie odmeny vo výške 15 606 USD. Dodatok k zmluve nie je totiž možné právne nahradiť jednostranným právnym úkonom bývalej konateľky zo dňa 23. júla 2001 a následným schválením takejto odmeny sebe samej, t.j. samotnou žalobkyňou ako ekonomickou riaditeľkou. Nebola splnená ani ďalšia podmienka pre udelenie odmien, a to, že odmena nebola žalovanou vypísaná vopred. V prípade jednorazovej ročnej odmeny žalobkyne, ako ekonomickej riaditeľky, vo výške 90 % ročného objemu vyplatených miezd, ktorú si žalobkyňa nárokovala podľa čl. 3 Zmluvy o mzdových podmienkach a následného ústneho prísľubu konateľky na jej navýšenie na 100 %, bol súd toho názoru, že priznanie ročnej odmeny je viazané na splnenie viacerých kritérií s poukazom na čl. 8 Mzdového poriadku žalovanej. Žalobkyňa nesplnila všetky kritéria na priznanie takejto odmeny, postup žalovanej pri posudzovaní nároku na odmenu bol správny, a preto žalobkyňi právny nárok na odmenu nevznikol. Za ďalší dôvod zamietnutia žaloby označil skutočnosť, že žalobkyňi skončil u žalovanej pracovný pomer 30. apríla 2002, čo vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp.zn. 5 Co 137/2006 z 15. marca 2007, a tak v čase prípadného vzniku nároku na tieto odmeny, t.j. dňa 27. mája 2002, už nebola zamestnancom žalovanej. V tejto súvislosti poukázal aj na čl. III Základných zásad pracovnoprávných vzťahov uvedených v Zákonníku práce, ako aj na ustanovenie § 240 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 27. mája 2009 sp. zn. 4 Co 495/2007 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Žalobkyňi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania 1 204, 27 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám jej právneho zástupcu. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Uviedol, že pokiaľ ide o ročnú odmenu, táto nie je nárokovateľnou zložkou mzdy. Podľa čl. 3 Zmluvy o mzdových podmienkach, ročná odmena žalobkyne ako ekonomickej riaditeľky bola stanovená pre rok 2001 vo výške 90 % z ročného objemu vyplatených zmluvných miezd pri splnení plánovaného hospodárskeho výsledku obchodnej spoločnosti za rok 2001, pričom konateľ môže výšku ročnej odmeny upraviť smerom hore aj dole pri splnení všetkých kritérií a podľa čl. 8 ods. 3 mzdového poriadku odmenu možno priznať za predpokladu plnenia plánovaných hospodárskych výsledkov a vytvorenia dostatočných finančných zdrojov, výška

odmien musí byť schválená konateľom a ekonomickým riaditeľom spoločnosti. Odmeny sa mohli priznať až po zasadnutí valného zhromaždenia, ktoré sa konalo v máji 2002, takže príslub bývalej konateľky žalovanej Ing. J. bol urobený ešte v čase, keď nebol známy hospodársky výsledok za rok 2001 a tento ani nebol urobený vo forme vyžadovanej predpismi spoločnosti, ročná odmena mala tiež byť schválená konateľom a ekonomickým riaditeľom spoločnosti a v danom prípade konateľka Ing. J. bola odvolaná z funkcie konateľky 7. januára 2002 a ekonomickou riaditeľkou v roku 2002 bola Ing. K. Príslub bývalej konateľky Ing. J. bol bez právneho významu. Nárok žalobkyne spochybňuje aj skutočnosť, že žalobkyňa bola z funkcie ekonomickej riaditeľky odvolaná a v januári 2002 bol s ňou skončený pracovný pomer, vedenie spoločnosti jej v roku 2002 nepriznalo odmenu pre nedostatky v jej činnosti. Taktiež nie je daný nárok žalobkyne na odmenu vymoženú čiastkou finančných prostriedkov z Cypru, keďže nebolo ničím preukázané, že výlučne jej zásluhou boli tieto finančné prostriedky vymožené a pokiaľ žalobkyňa vyvodzovala svoj nárok z listu bývalej konateľky Ing. J. z 23. júla 2001, týmto žalovaná nedisponovala. Navyše ide o list z 23. júla 2001 a krátko na to 30. júla 2001 bola konateľka Ing. J. z tejto funkcie odvolaná. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, navrhla rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom súdov jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedla, že medzi základné procesné práva patrí právo zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadriť sa k veci a navrhovať dôkazy. V konaní, ktoré predchádzalo rozsudku odvolacieho súdu jej nebola umožnená realizácia týchto procesných práv. Odvolací súd sa nevysporiadal s námietkou v odvolaní, keď súd prvého stupňa rozhodol na pojednávaní 23. augusta 2007 bez jej prítomnosti a bez prítomnosti jej právnej zástupkyne napriek včasnému ospravedlneniu z dôvodu čerpania riadnej dovolenky. Rovnako aj odvolacie pojednávanie sa uskutočnilo bez jej prítomnosti, hoci sa včas ospravedlnila a požiadala o odročenie odvolacieho pojednávania z dôvodu služobnej cesty mimo územia Slovenskej republiky, na ktorú bola vyslaná zamestnávateľom, čo osvedčila pripojenými dokladmi. Napriek tomu jej odvolací súd písomne oznámil, že vytýčené odvolacie pojednávanie odročovať nebude. Uvedeným postupom súdov jej bola odňatá možnosť vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci po tom, čo súd vyhlási dokazovanie za skončené (§ 118 O.s.p.).

Namietala tiež, že prvostupňový súd zamietol jej návrhy na doplnenie dokazovania smerujúce k objasneniu tzv. „Cyperskej otázky“ a odvolací súd sa s touto jej námietkou uplatnenou v odvolacom konaní riadne nevysporiadal. Uvedený postup mal za následok vydanie nesprávnych rozhodnutí v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci konajúci súdmi.

Žalovaná navrhla dovolanie žalobkyne v zmysle § 243b ods. 1 O.s.p. „zamietnut“, keď dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ani iné dôvody dovolania nie sú dané, navrhla priznať náhradu trov dovolacieho konania 506,52 eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, (len vtedy) pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Prípustnosť dovolania žalobkyne v danom prípade nemožno vyvodiť z vyššie uvedených ustanovení, lebo napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.), v napadnutom potvrdzujúcom rozsudku odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p. a nejedná sa o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého

stupňa, vo výroku ktorého bola vyslovená neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

So zreteľom na to by dovolanie žalobkyne mohlo byť procesne prípustné, len ak by napadnuté rozhodnutie bolo vydané v konaní postihnutom závažnou procesnou vadou v zmysle § 237 O.s.p. O vadu takejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie vylúčené.

Ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladá dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p., či už to účastník namieta alebo nie, neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Vady konania v zmysle §237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdov nižších stupňov nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom

chránených záujmov. Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania.

K odňatiu možnosti žalobkyne pred súdom konať malo podľa jej názoru dôjsť tým, že súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol na pojednávaní 23. augusta 2007 v neprítomnosti dovolateľky a jej právnej zástupkyne i napriek písomnému ospravedlneniu a žiadosti o odročenie pojednávania z dôvodu čerpania riadnej dovolenky v zahraničí.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

V zmysle čl. 38 ods. 2 prvej vety Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd) každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi,

navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) sa v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Z citovaných ustanovení ústavy a ústavného zákona vyplýva, že základným právom účastníka je, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti. Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno chápať tak, že by súd nemohol konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti účastníka, ale tak, že súd je povinný účastníkovi poskytnúť priestor na uplatnenie tohto práva. Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti účastníka konania na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, aby nariadil na prejednanie vecí samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkom doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať, aby mali dostatok času na prípravu a mohli sa pojednávania aktívne zúčastniť (§ 115 ods. 2 O.s.p.). Podľa § 101 ods. 2 O.s.p., súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník (právny zástupca alebo splnomocnený zástupca) nedostaví na pojednávanie bez toho, aby požiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd prejednať vec v jeho neprítomnosti; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. určuje dve podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené, aby súd mohol vec prejednať v neprítomnosti účastníka alebo jeho zástupcu: riadne predvolanie účastníka (jeho zástupcu) a absencia žiadosti účastníka (jeho zástupcu) o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Z tohto predpokladu vychádza aj ustanovenie

§ 119 O.s.p., podľa ktorého pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak účastníkovi bráni určitá prekážka v účasti na pojednávaní, mal by z tohto dôvodu požiadať o odročenie pojednávania, pričom treba súdu oznámiť dôvod tejto žiadosti.

Všeobecne platí, že účastník konania sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí (§ 24 ods. 1 O.s.p.). Oprávnenie zvoliť si zástupcu je zaručené aj v ústavnej rovine (čl. 37 ods. 2 Listiny); jeho zmyslom je poskytnúť procesným právam a povinnostiam účastníka kvalifikovanú ochranu. Ak je účastník konania zastúpený advokátom s plným procesným plnomocenstvom (§ 25 O.s.p.), jeho procesné práva a povinnosti vykonáva v konaní jeho zástupca. Bez ďalšieho zastúpením účastníka konania podľa § 24 O.s.p. účastník nie je pozbavený výkonu svojich procesných práv a povinností. Vzhľadom k tomu, že zástupca je splnomocnený ku všetkým úkonom, ktoré môže účastník v konaní urobiť (§ 28 ods. 2 veta druhá O.s.p.), nemôže byť v zásade účastník v prípade svojej neúčasti na pojednávaní na svojich procesných právach ukrátený. Ak sa zastúpený účastník domáha svojho práva na prejednanie veci v jeho osobnej prítomnosti, nemožno mu toto právo uprieť.

V prípade zastúpeného účastníka ide teda o odňatie možnosti konať pred súdom len vtedy, ak sa mu postupom súdu upiera možnosť realizovať svoje procesné práva. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. sa vzťahuje na účastníka konania i na jeho zástupcu. Ak sa ospravedlní účastník zastúpený advokátom z účasti na pojednávaní a z dôležitého dôvodu požiada o jeho odročenie, vzniká tým prekážka brániaca súdu v uskutočnení pojednávania, bez ohľadu na (ne)existenciu dôvodov na strane jeho právneho zástupcu.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol na pojednávaní 23. augusta 2007 bez prítomnosti žalobkyne a jej právnej zástupkyne napriek včasnému ospravedlneniu z 10. augusta 2007 (č.l. 267 spisu) z dôvodu čerpania riadnej dovolenky v zahraničí žalobkyňou. Predvolanie na uvedené pojednávanie bolo žalobkyni a jej právnej zástupkyne doručené dňa 2. júla 2007 (č.l. 238 spisu).

Dôvodnosť žiadosti o odročenie pojednávania posudzuje súd predovšetkým z hľadiska preukázania skutočnosti, z ktorej účastník vyvodzuje existenciu dôležitého dôvodu v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.; pokiaľ uvedená skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o tejto žiadosti účastníka hodnoverne preukázaná, zostáva jeho žiadosť iba v rovine nepodložených tvrdení. Dôležitý dôvod v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. môže byť vyvodzovaný len

zo skutočnosti, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcemu súdnemu konaniu a nariadenému pojednávaniu so zreteľom na všetky okolnosti vážna (svojou povahou znemožňujúca každému účastníkovi občianskeho súdneho konania za rovnakých okolností účasť na súdnom pojednávaní), súčasne ospravedlniteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvrátiteľná (neumožňujúca účastníkovi prijať opatrenie prekonávajúce príčinu neúčasti na pojednávaní) a náhla (vzhľadom na časové súvislosti nedovoľujúca účastníkovi uskutočniť kroky vedúce k jeho účasti na pojednávaní), obdobne napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 181/2008. Za takúto prekážku a dôležitý dôvod nemožno považovať čerpanie riadnej dovolenky žalobkyňou (R 10/1994).

V danom prípade mohol súd prvého stupňa dôvodnosť žiadosti o odročenie pojednávania posudzovať len z aspektu tých skutočností, ktoré boli uvedené v žiadosti, ktorá však neobsahovala doklad preukazujúci čerpanie riadnej dovolenky v zahraničí; žalobkyňa hodnoverným spôsobom nepreukázala tvrdený dôvod, pre ktorý žiadala odročiť pojednávanie, preto súd nemohol posúdiť dôvodnosť tvrdenej prekážky z hľadiska jej nepredvídateľnosti (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvrátiteľnosti (neumožňujúca účastníčke prijať opatrenie prekonávajúce príčinu neúčasti na pojednávaní) a náhlosti (vzhľadom na časové súvislosti nedovoľujúce účastníčke uskutočniť kroky vedúce k jej účasti na pojednávaní). Z obsahu ospravedlnenia nevyplýva konkrétny dôvod, ktorý by bránil právnej zástupkyňi žalobkyne zúčastniť sa pojednávania. Z uvedeného dôvodu postup súdu prvého stupňa, ktorý vec prejednal bez prítomnosti žalobkyne a jej právnej zástupkyne zodpovedá § 101 ods. 2 O.s.p. V danom prípade nie je rozhodujúce, či súd prvého stupňa vychádzal zo správnych a úplných (uvádzanej absencie žiadosti o odročenie pojednávania) okolnosti pri posudzovaní splnenia podmienok v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p., ani to, či sa touto okolnosťou výslovne zaoberal odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, ale len to (materiálne hľadisko), či uvedený postup (ne)zodpovedá § 101 ods. 2 O.s.p.

Rovnako odvolacie pojednávanie sa uskutočnilo bez prítomnosti žalobkyne, hoci sa táto včas ospravedlnila a požiadala o odročenie odvolacieho pojednávania z dôvodu služobnej cesty mimo územia Slovenskej republiky, na ktorú bola vyslaná zamestnávateľom, čo osvedčila pripojenými dokladmi.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danej veci odvolací súd vytýčil pojednávanie na deň 27. mája 2009. Predvolanie na toto pojednávanie bolo doručené právnej zástupkyňi žalobkyne a právnenému zástupcovi žalovanej dňa 20. apríla 2009. Dňa 23. apríla 2009 bolo odvolaciemu súdu doručené podanie právnej zástupkyne žalobkyne z 21. apríla 2009, v ktorom ospravedlnila neúčast' žalobkyne na pojednávaní a žiadala o jeho odročenie z dôvodu, že v čase od 24. mája 2009 do 29. mája 2009 bude na služobnej ceste mimo územia Slovenskej republiky, o čom predložila príslušné potvrdenia. Zároveň právna zástupkyňa žalobkyne ospravedlnila (bez ďalšieho) aj svoju neúčast' na pojednávaní a požiadala o jeho odročenie. Odvolací súd prípisom z 30. apríla 2009 (č.l. 309 spisu), doručeným právnej zástupkyňi žalobkyne dňa 6. mája 2009, oznámil, že odvolacie pojednávanie vytýčené na 27. mája 2009 sa nebude odročovať.

Napriek ospravedlneniu svojej neúčasti sa právna zástupkyňa žalobkyne odvolacieho pojednávania 27. mája 2009 zúčastnila. Neúčast' žalobkyne na odvolacom pojednávaní z dôvodu konania služobnej cesty nemožno považovať za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania. Ak odvolací súd za týchto okolností vec prejednal v neprítomnosti žalobkyne, neporušil tým žiadne procesné ustanovenia, a teda ani možnosť konať pred súdom. Z uvedeného je zrejmé, že nebol naplnený dovolateľkou tvrdený dôvod prípustnosti podaného dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

K námietke v dovolaní, že prvostupňový súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania k objasneniu tzv. „Cyperskej otázky“ dovolací súd uvádza, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993, v ktorom sa uvádza, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, v ktorom uviedol, že nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., lebo samo osebe neznamená odňatie možnosti pred súdom konať.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie procesné prípustné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Pokiaľ žalobkyňa vytýka nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a vyporiadania sa s jej odvolacími námietkami, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejme všetky, pre rozhodnutie podstatné, skutočnosti

objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07). Vychádzajúc z toho dospel dovolací súd k záveru, že právo žalobkyne na riadne odôvodnenie porušené nebolo. Odôvodnenie napadnutého rozsudku obsahuje nielen vysvetlenie skutkových zistení a záverov, ku ktorým dospel odvolací súd, ale tiež primerané právne posúdenie týchto záverov. K odvolacím námietkam uviedol, že tieto považuje za právne bezvýznamné.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, ktorá spočíva v odmene advokáta za jeden úkon právnej služby, ktorý poskytol žalovanej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 20. augusta 2009 (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 499,57 eur, čo spolu s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (6,95 eur) predstavuje spolu 506,52 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. mája 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Adriána Borovská